

Till
Bollnäs kommun
Samhällsbyggnadskontoret
821 80 Bollnäs

Bollnäs 2009-12-21

Synpunkter & yttrande

avseende
Översiktsplan Bollnäs Kommun Tema Vindkraft
& tillhörande ”MKB med Hållbarhetsanalys”

Bilden visar ett vindkraftverk 150 meter i jämförelse med kyrka 30 m.

Generella synpunkter & yttrande

1. I Länsstyrelsens förslag till riksintresseområden för vindkraft (som ligger till grund för Samhällsbyggnadskontorets/ArcArt/Maps4you´s förslag till översiktsplan i Bollnäs Kommun) framgår uttryckligen att ”Länsstyrelsen inte tagit ställning till naturvård, friluftsliv, turism och kulturmiljö”. Inte heller till ”stora opåverkade områden”.

Vi kan inte finna att Kommunens förslag till översiktsplan innehåller några djupare överväganden eller samhällsekonomiska konsekvensanalyser avseende dessa faktorer. Det är endast berört summariskt i perspektivet vindkraftsutveckling, inte i perspektivet nollalternativ eller samrådsalternativet.

Då den samhällsekonomiska effekten är avsevärt mer positiv från utveckling av natur- & kulturturism samt friluftsliv i jämförelse med vindkraft (se bifogade bilagor) kräver vi att dessa analyser och överväganden görs före beslut om eventuell vindkraftsutveckling.

Bollnäs Kommun anger i sitt Näringslivspolitiska program 2008-2009 besöksnäring som prioriterat område. Vindkraft nämns inte alls. Vi efterlyser en strategi för besöksnäringen, i synnerhet natur- & kulturturismen samt friluftslivet i de berörda områdena, innan man tar några beslut om vindkraftsutveckling.

2. Vid Länsstyrelsens kommunremisser och samrådsmöten 2006-2007 har Bollnäs Kommun inte representerats politiskt utan av samhällsbyggnadskontoret, till skillnad från andra kommuner. Kommunstyrelsens arbetsutskott har därefter informerats om att vindkraftsintressenter finns och senare om ett förslag till översiktsplan att ställa ut.

Kommunstyrelsen blev enligt protokoll informerade först den 3 september 2009 och i Kommunfullmäktige har inte ramarna för översiktsplanens framtagande diskuterats alls.

Enligt protokoll av den 11/9 2008 uttalar **kommunstyrelsens arbetsutskott** att ”kommunen är positiv till etablering av *mindre* vindkraftverk för enskilda och företag”.

De områden som i planen föreslås till utbyggnad av vindkraft ligger i direkt strid med Gävleborgs regionala vindkraftspolicy, som stipulerar

- a) Den stora utbyggnadspotentialen i Gävleborg ligger i havsbaserade vindkraftverk
- b) Lokalisering av vindkraftverk till redan exploaterade miljöer, t ex industriområden, bör prioriteras.
- c) Vindkraftverk bör ej lokaliseras till kultur- & naturreservat, sälskyddsområden, biotopskyddsområden, fågelskyddsområden, viktiga lek-, -vandnings och uppväxtområden för fisk samt viktiga rast- och födoområden för fåglar.

Förslaget till översiktsplan innebär att Bollnäs Kommun kommer att ha ett 3 ggr så stort mål för vindkraft som Länsstyrelsen angett för hela Gävleborg. Var finns denna enorma avvikelse politiskt uttalad? när blev den beslutad? av vilka?

Avvikelsen står i strid med Länsstyrelsens direktiv.

Direktiven för förslaget framtagande har enligt uppgift kommit ”under hand”. Det är ett helt otillräckligt demokratisk förfarande för ett planförslag av en omfattning som är det största i modern tid för Bollnäs.

Den politiska och demokratiska processen förefaller alltså ha frångåtts. Resultatet är att förslaget till översiktsplan och tillhörande ”MKB med Hållbarhetsanalys” är undermåligt genomförd, vilket påverkar hela förslaget inkl bl. a målsättningar, områden m.m.

Det följer inte kommunallagens krav på hantering och genomförande i planarbete.

3. I arbetsgruppens avsaknad av turism/natur/kultur kompetens och de uteblivna konsekvensanalyserna har tjänstemännen/konsulterna bakom förslaget alltför lättvindigt avfärdat ”Nollalternativet” som negativt och ”Samrådsalternativet” som för omfattande, varefter man förordat alternativet ”utbyggnad av vindkraft” och därefter gjort en hållbarhetsanalys endast av det sistnämnda. Vilket är ett helt felaktigt förfarande. Uppdragets omfattning och genomförande är inte politiskt och demokratiskt förankrat i tillräcklig grad och således finns ingen grund för detta sätt att resonera och värdera.

Mot bakgrund av ovan blir även den förenklade modell som i förslaget benämns ”hållbarhetsanalys” direkt missvisande och kan inte utgöra beslutsunderlag i sammanhanget.

Förslaget kan heller inte bilda beslutsunderlag beroende på sina sakfrågebrister. Förslaget fyller inte kommunallagens, miljöbalkens samt plan och bygglagens krav i tillämpliga delar.

4. Kommunen saknar övergripande markanvändningsplan som visar hur vi på bästa sociala, miljömässiga och ekonomiska sätt ska utnyttja grund, mark, vatten och luft i kommunen.

5. I Finnskogsriket finns f.n. 7 medlemmar i Svenska Ekoturismföreningen varav 3 verksamheter är kvalitetscertifierade enligt Naturens Bästa. Ytterligare två arbetar mot certifiering. Ett mål 2-projekt för utveckling av Finnskogsturism pågår som bl a Bollnäs och Ovanåkers Kommuner medfinansierar, vilket inte beaktats i förslaget.

Ej heller har som ovan nämnts den turistiska utvecklingspotentialen eller dess samhällsekonomiska effekter undersökts, analyserats eller redovisats.

Vi begär:

- att planförslaget helt avvisas
- att man tar en vindkrafts time out på två år och arbetar fram riktiga beslutsunderlag där även nollalternativet och samrådsalternativet analyseras och redovisas
- att man därefter tar fram en markanvändningsplan. Var ska vi ha turism respektive vindkraftverk?
- att man tar fram en strategi för besöksnäringen och naturturismen inklusive en analys av turismens samhällsekonomiska betydelse så man vet vad man beslutar om.
- att man gör en konsekvensanalys av vindkraftsutbyggnadens påverkan på turismen och friluftslivet i området.
- Att man följer länsstyrelsens rekommendationer att placera vindkraftverken på industriområden eller till havs.

Specifika synpunkter & yttrande

Planeringsmål

Förslaget anger 13 områden i Bollnäs, flest av alla kommuner, i en omfattning som är nästan 3 ggr så stor som Länsstyrelsens mål för hela Gävleborg. Länsstyrelsens mål för Gävleborg är f.n. 0, 3 TWh (under revidering till totalt 1 TWh) medan översiktsplanen innebär 2,7 TWh enbart i Bollnäs.

Genomförs denna plan mister kommunen stor potential i arbetstillfällena och näringslivsomsättning genom att finnskogen mister sin besöksnäringssattraktion. Förslaget pekar inte alls på natur och kulturturismens stora utvecklingskraft i jämförelse med vad en vindkraftutbyggnad genererar.

Planen ska innehålla en balans i enlighet med Länsstyrelsens direktiv om placering och hänsyn. Den balansen saknas helt i förslaget.

Vindkraftspolicy

De områden som i planen föreslås till utbyggnad av vindkraft ligger i direkt i strid med Gävleborgs regionala vindkraftspolicy, som stipulerar

- a) Den stora utbyggnadspotentialen i Gävleborg ligger i havsbaserade vindkraftverk
- b) Lokalisering av vindkraftverk till redan exploaterade miljöer, t ex industriområden, bör prioriteras.
- c) Vindkraftverk bör ej lokaliseras till kultur- & naturreservat, sälskyddsområden, biotopskyddsområden, fågelskyddsområden, viktiga lek-, -vandring och uppväxtområden för fisk samt viktiga rast- och födoområden för fåglar.

Samråd

Då de samhällsekonomiska effekterna av befintlig och potentiell natur- & kulturturism och friluftsliv inte analyserats i berörda områden har detta heller inte varit föremål för samråd, varför vi underkänner samrådsprocessen. Vid samrådsredogörelse 12/3 2008 för Kommunstyrelsens arbetsutskott har ej heller redovisats att Länsstyrelsens undantagit dessa faktorer i sin bedömningsgrund, i avsikt att Kommunerna ska göra dessa bedömningar, vilket ytterligare belyser att samrådsförfarandet varit bristfälligt.

I andra kommuner har samrådsgrupper med branschkompetens från olika intressenter bildats, vilket vi förordar i ett nytt planarbete.

Kommunala mål

I planförslaget har kommunens mål ändrats betydligt utan att Kommunfullmäktige tagit beslut. Skrivningen har ändrats från det Kommunstyrelsens arbetsutskott uttryckt ”*mindre* vindkraftverk” till ”Kommunen ser positivt på en utbyggnad av vindkraften”. Skillnaden är i praktiken enorm, utan politisk och demokratisk förankring.

Då kommunens yttrande är ett juridiskt bindande åtagande kan inte en sådan omskrivning göras på tjänstemannanivå. Det är inte förenligt med Kommunallagen och kommunens delegationsordning.

Vi kräver att Kommunfullmäktige får ta ställning till omfattningsförändringen och konsekvenserna därav.

Det planförslag som ställts ut för synpunkter är alltså av en helt annan omfattning än den som Kommunstyrelsens arbetsutskott godkände 2008-09-11. Planen kan därför inte anses som utställd eftersom Kommunfullmäktige inte tagit ställning till den.

Vi efterlyser också målsättningar, strategi & konsekvensanalys för de faktorer som Länsstyrelsen undantagit i sin bedömning och som heller inte förslagsställarna berör nämnvärt: om placeringar, om natur- & kulturturism och friluftsliv i nollalternativ, samrådsalternativ och utbyggnadsalternativ.

Detta berör även i hög grad de föreslagna områdesindelningarna i stora vindkraftsområden, opåverkade områden och utredningsområden. Med riktiga analyser blir områdesindelningen sannolikt en helt annan.

Den färdiga planen utgör beslutsunderlag för politiker samt för allmänheten. Av planen skall framgå i klartext att om planen antas så kan inte kommunen hindra vindkraftexploatering, varken till andra närliggande områden än de i planen utpekade eller till antal kraftverk. Ska även framgå att exploatör teoretiskt kan placera 400 stycken kraftverk per kvadratmil.

Allmänna riktlinjer

Då Boverkets handbok för vindkraftsutbyggnad inte omfattar natur- & kulturturism och friluftsliv och varken Naturvårdsverket, Länsstyrelsen eller Kommunen beaktat dessa faktorer menar vi att de Allmänna riktlinjerna är bristfälliga i detta avseende.

Området

Finnskogsriket omfattar hela det område Bollnäs kommun anger som samarbetskommuner i vindkraft

– Ovanåker, Bollnäs och Ockelbo.

Gränisar i väster mot Rättvik och Falun förutom Sandviken i söder.

Finnskogsriket är en högplatå med unik natur, djurliv och flora. Här möter sydlig naturs element fjällnaturens speciella fauna och flora.

Kulturellt kännetecknas området av starka kulturer av stort värde i dag och för framtiden.

- Ett äldre skogsbruk möter ett modernt. Kulturlämningar av stort intresse även för det moderna skogsbrukets besök och exkursioner.
- Fäbodkultur med anor till medeltid finns exponerad i vallar runt om i Finnskogsriket.
- Lämningar av Sveriges stormaktstid som järnexportör finns i form av lämningar av järnhantering. Allt ifrån blästerugnar med förhistorisk teknik till mer eller mindre kompletta järnbruk, masugnar och bostadsbyggnader.
- De för 400 år sedan inkommande skogsfinnska kulturens människor skapade hela 32 byar i området. De finns kvar som kulturlämningar, lämningar som nu vetenskapligt utvecklas och rapporteras i ny forskning.

Kulturerna utvecklas och synliggörs nu inom området – museer, anläggningar och byggnader knutna till kulturerna uppförs och har nyskapats.

Böcker skrivs om området och detaljer i det. Romaner skapas just nu om dessa kulturers människor, vilket visualiserar historien och skapar unika produktionsresurser för turism och kultur.

Området ligger med sin sydgräns bara två timmar från Skandinaviens största flygplats och lika nära landets största befolkningscentra med bil, buss eller tågkommunikation.

Oss veterligt finns inte motsvarighet till detta område i fråga om natur och kultur. Inte i Sverige inte heller någon annanstans. Här finns alla stora rovdjur och hela vår fauna. Området mister sin attraktionskraft som besöksnärsområde om vindkraft etableras.

Aktuella vindkraftverkprojekt

Annefors.

Området är inkörsporten för både Bollnäs och Ovanåkers befolkning samt för gäster som kommer med tåg och buss. Många utifrån kommer in i området den vägen med egna fordon.

När man kommer in i ett naturområde för att besöka natur faller hela den besökandes tanke när området är en vindkraftpark. Naturbesökande väljer inte vindkraftpark när man söker naturturism.

I området går Finnskogsleden, 35 km välbesökt vandringsled med stugor och övernattningskojor. Här startar även upp skoterleder inom Finnskogsriket. Ca 950 km skoterleder med eget spårssystem på kartor som tillhör de mest sålda topografiska kartorna i landet. Sedan kartan kom för fyra - fem år sedan har den sålts i 3 200 exemplar och står nu inför nytryck med utökad kartbild. Skoterlederna kommer inte att trafikeras vid vindkraftexploatering - riskerna kommer att vara för stora. Skoter- & skidturister kommer att välja andra områden, utan vindkraft.

Tönsen

I området ligger bland annat put and take fiskesjö med handikappanpassning och bryggor. Fisket omöjliggöres genom att området blir för farligt att vistas i. Intill området med utsikt bara någon kilometer bort ligger ett naturreservat, Römmaberg. Det är meningslöst att ha naturreservat där avsikten är att få besökande till sig för naturupplevelser om en vindkraftpark snurrar så nära och utsätter naturreservatet för industriljud.

Gopen

De femton kraftverken söder om Gopen ligger mitt i Finnskogsriket och kommer att synas tiomila omkring även de. Dessutom ligger en gammal fäbodvall mitt i kraftverksparken. Några kilometer norr ut ligger kulturplatsen Stugubacken med sina historiska lämningar och namn tillbaka ner i medeltid. Det är välbesökta naturmiljö med artrik blomsteräng.

Norra finnskogen med gräns i Ljusdal kn.

I anslutning till den sk. Sörbyparkens projekterade 48 kraftverk arbetar företaget Tur o Ton med vandringar, hästforor med gäster och liknande gästaktiviteter. Man samarbetar med omkringliggande verksamheter i fråga om mat och logi förutom aktiviteter.

Riksklassade Svedbovallen samt naturreservatet Andersvallen ligger inom deras verksamhetsområde.

Vildmarkskänsla och tystnad är kärnvärden som får turister att flytta sin konsumtion hit. Tur o Ton är certifierade enligt Naturens Bästa. En vindkraftpark i området omöjliggör den spirande verksamheten som i dag sysselsätter två personer och har c:a 500 gäster, varav 10% internationella.

Generellt

Projekteringen släcker ner både naturbesök och i många av finnskogens fiskesjöar genom att sjöarna ligger farligt nära de planerade vindkraftverken, i flera fall innanför riskområde. Exempelvis put & take fiskevattnet Trehörningen och Abborrtjärn, där även Gruvbergsvägen löper knappt 400 m från närmaste kraftverk. Kommer natursökande att välja fiske i dem framför andra liknande fiskevatten?

Områdets helt unika natur och kulturmiljö kommer att sakna både socialt och ekonomiskt värde om vindkraft etableras i området.

Utredningsområden & stora opåverkade områden

Planen bör göras om m.h.t. ovanstående synpunkter. Därefter görs en eventuell ny områdesindelning. Finnskogsriket ska undantas helt. Genom sitt höjdläge exponeras kraftverken oerhört långt. De i söder liggande kommer att ses från den norra gränsen, omvänt och vice versa öst – väst.

Övriga allmänna intressen

Nyckelbiotoper, Bebyggelse, störningar, natur- & kulturvärden, Naturgeografiskt

Det finns ingen redogörelse för hur man tagit hänsyn till gällande skyddsbestämmelser. Vi efterlyser även hur allemansrätten påverkas inom de stora områden som anges i förslaget, inte minst med hänsyn till de säkerhetsavstånd inom vilket människors säkerhet inte kan garanteras. Vidare hur förslaget ställer sig i förhållande till Miljöbalken & Vattenlagstiftningen samt El-lagen avseende nätanslutning.

Bland annat har planförslaget inte redovisat påverkan på aktuella myrar, diken och vattendrag enligt vattenlagstiftningens bestämmelser. Alla nya vägar och annan bygg och driftpåverkan ska redovisas ur vattenlagstiftningens perspektiv.

Hur telekommunikation via s.k. pulsade kommunikationssignaler för mobilkommunikation kommer att fungera finns stora tvivel om. Vindkraftvingarna är högre än masterna och signaltypen kan svårigen passera dessa rörliga metallvingar. Ska undersökas innan planen antas.

Praktiskt taget hela Bollnäs finnskog kommer att ligga inom den ljudmatta kraftverken åstadkommer. Hur man bara kan planera så är en gåta för oss.

”Det var den vackraste tystnad jag sett” sa en av våra gäster som avsked vid hemresan!

I området ligger flera av de fäbodvallar och lämningar av äldre kulturer typ skogsfinnar/svedjefinnar. Vetenskapliga arbeten pågår just nu om dessa kulturer. Professor Stig Welinder leder ett arbete som kommer att resultera i en omfattande utvärdering av arkeologiska utgrävningar som hållits sedan 2002 i området. Rapporten kommer att vara det största vetenskapliga arbetet i sitt slag, ca 400 – 500 sidor. Arbetet kommer i sig att dra många kultur och natursökande till området eftersom det skapar helt nytt ljus på områdets kultur. Flera andra akademiska arbeten pågår och har under senare år redovisats kring kulturer och företeelser inom området. Det är mycket känsligt och direkt resultatpåverkande för all näring i området om Annefors-exploateringen kommer till stånd.

”Vargas Vildmarkslodge”

Det är ett typexempel på bristande kunskap i förslaget att man bara anger Vargas. Enbart i Finnskogsriket finns f.n. sju medlemmar i Svenska Ekoturismföreningen varav fem verksamheter är kvalitetscertifierade enligt Naturens Bästa (två av dem på väg in). Ett mål 2-projekt för utveckling av Finnskogsturism pågår som bl a Bollnäs och Ovanåkers Kommuner medfinansierar, vilket inte beaktats i förslaget.

Samtliga turismverksamheter i området har utvecklingsplaner som tillintetgörs vid en vindkraftsetablering i Finnskogsriket.

Man har befintlig affärsverksamhet och distribution i bl a England, Australien, Österrike och Frankrike som baseras på natur, kultur, vildmark, stillhet och tystnad (se exempel i bilaga). Distributörerna har tillfrågats och meddelat att de kommer att välja andra resmål om vindkraftsetableringen blir genomförd. Vidare har man lokala samarbeten med leverantörer av bl a transporter, mat, guider, föreläsare, bränsle, utrustning och kompletterande upplevelser vilket drabbar andra näringsidkare i regionen om planen blir verklighet.

Finnbosättningen vid Locksjön, i boskapslängd från år 1642, där Bollnäs Kommun medfinansierat återställandet av unika skogsfinska karaktärsbostäder som rökstuga, ria och rökbastu, ligger endast en dryg km från en mängd vindkraftverk, vilket kommer att innebära en konstant hög bullernivå vilket innebär att projektet inte har någon framtid.

Ej heller har, som ovan nämnts, den turistiska utvecklingspotentialen eller dess samhällsekonomiska effekter undersökts, analyserats eller redovisats.

Övriga synpunkter, främst avseende ”MKB med hållbarhetsanalys”.

Det här är ett hafsverk som innehåller en mängd sakfel och grova generaliseringar, varav de viktigaste påtalas nedan. Vår uppfattning är att det är för undermåligt för att utgöra beslutsunderlag och således måste göras om, inkluderande motsvarande analyser för nollalternativet och samrådsalternativet.

Sid 2, femte stycket: ”Sammanfattningsvis är en vindkraftsetablering positiv ur miljösynpunkt etc.”

Påståendet är fel och vilseledande då vindkraftverk i Sverige inte minskar utsläpp av växthusgas eftersom vindel bara ersätter vanlig el i Sverige och den produceras i vatten- kärn- och biogasverk som inte släpper ut växthusgas eller CO₂.

Sid 3, ”Det innebär också ett fortsatt beroende av fossila bränslen. Det nationella målet på 30 TWh/år 2020 motverkas om vindkraftsutbyggnad inte möjliggörs i kommunen. Landskapsbilden förändras inte”

Påståendet är fel och vilseledande. Sverige är inte beroende av fossila bränslen. Det nationella målet motverkas inte även om Bollnäs Kommun antar nollalternativet och rekommenderar bättre platser som havsbaserade vindkraftverk eller på industriområden och liknande. Att landskapsbilden förändras torde väl vara uppenbart för alla.

Ett andra nollalternativ som innebär att vindkraftsplanen inte genomförs innebär negativa Miljökonsekvenser.

Påståendet är fel och vilseledande. Nollalternativet skadar inte miljön eftersom det är konstaterat att vindkraftverk alltid belastar miljön.

• *Varje vindkraftsansökan måste då prövas enskilt utan samlad bakgrundskunskap och bedömningskriterier. Risk finns att fortsatt prövning inte sker likformigt.*

Påståendet är fel och vilseledande. Detta måste ändå alltid ske därför att en ansökan kan komma in från vem som helst var som helst

• *Ett effektivare utnyttjande av vindkraften motverkas, bland annat genom att olämpligt placerade vindkraftverk kan blockera effektivare markutnyttjande.*

Påståendet är fel och vilseledande. Vindkraftverken blockerar alltid effektivare markutnyttjande.

• *Enstaka verk kan bli olämpligt placerade vilket kan medföra bristande acceptans och förståelse för nödvändigheten att bygga ut de förnyelsebara energikällorna.*

Påståendet är fel och vilseledande. Alla vindkraftverk möter alltid bristande acceptans och förståelse utom från exploatören och markupplåtaren.

Sid 4, "Analys": Skadeförebyggande åtgärder framgår dels i kriterier för val av områden dels i de riktlinjer för blabuller och skuggor som gäller.

Vid projektering av områden skall intressent utreda och förebygga skador på natur- och kulturvärden samt beakta landskapsbild, friluftsområden och bebyggelseområden.

Förslaget saknar helt ställningstagande om skyddsåtgärder mot vindkraftverken.

Sid 4, "Miljökvalitetsmålen".

Vindkraftverk kan ersätta elproduktion i anläggningar som använder fossila bränslen vilka ger utsläpp av svaveldioxid som är försurande, kväveoxid som är både försurande och övergödande samt koldioxid som ger klimatpåverkan.

Påståendet är fel och vilseledande då vindkraftverk i Sverige inte minskar utsläpp av växthusgas eftersom vindel bara ersätter vanlig el i Sverige och den produceras i vatten- kärn- och biogasverk som inte släpper ut växthusgas eller CO₂.

Vindkraft bidrar därmed direkt till möjlighet att uppfylla miljökvalitetsmålen: etc.

Påståendet är fel och vilseledande. Se ovan.

1. *Begränsad klimatpåverkan* - Tvärtom skadas klimatet av utbyggnaden.
2. *Frisk luft* - Vindkraftverken vevar på sin höjd runt frisk luft.
3. *Bara naturlig försurning* - Tvärtom ger betongen i fundamenten markförsurning
4. *Giftfri miljö* - Se föregående punkt.

Sid 5, Genom att vindkraftverk kan innebära en minskning av förorenande utsläpp till luft samt en minskning av depositionen på mark och i vatten av luftburna föroreningar bidrar vindkraften indirekt till möjlighet att uppfylla följande miljö kvalitetsmål:

Som ovan påtalats är påståendet felaktigt och vilseledande.

Landskapsbild

Vi kräver en vetenskaplig landskapsanalys utförd av person som har utbildning för detta, samt en vetenskaplig undersökning av flora och fauna, före beslut.

Sid 6, buller

Vi kräver en från exploatören oberoende utredning av buller och skuggbildning då vi fått information om att de flesta exploatörer fuskar med dessa data.

Sid 7, Koldioxidutsläpp, miljövänlig el

Genom att el från vindkraft kan ersätta el producerad i fossileldade anläggningar kan ett vindkraftverk med en effekt på 2 MW på ett år minska utsläppen av koldioxid med cirka 5000 ton

Påståendet är fel och vilseledande som tidigare nämnts då vindkraftverk i Sverige inte minskar utsläpp av växthusgas eftersom vindel bara ersätter vanlig el i Sverige och den produceras i vatten- kärn- och biogasverk som inte släpper ut växthusgas eller CO₂.

Säkerhet / olycksrisker

I direkt anslutning till vindkraftverk kan ett område behöva spärras av eller på annat sätt göras otillgängligt av säkerhetsskäl. Olycksrisker kan handla om is som lossnar från rotorbladen eller risk att rotorblad lossnar. Eftersom det oftast inte handlar om särskilt stora områden som behövs bedöms störningen bli liten. Störningen kan dock bli betydelsefull i exempelvis strövområden. Det finns inga generella skyddsanstånd för vindkraftverk.

Just det. Före beslut och även i beslut skall ingå krav på avspärningar av områden med radie 500m runt vindkraftverken. Ansvarsfrågan vid eventuella olyckor ska tydliggöras i planen.

Sid 8, samhällsekonomiska konsekvenser

Det kommer sannolikt att innebära fler arbetstillfällen för lokala entreprenörer och underleverantörer, investeringar i kommunen och positiva återverkningar på flera orter inklusive... etc

De samhällsekonomiska konsekvenserna för turism, natur, kultur och friluftslivet har inte belysts i förslaget, vilket vi anser måste göras. Vindkraftsutbyggnaden ger endast pengar till exploatören och markägaren medan turism, natur, kultur och friluftsliv ger lokala jobb och lokal ekonomi. Påståendet är dessutom direkt felaktigt då tidningen Ny Teknik undersökt hur många årsjobb de redan uppförda 1000 vindkraftverken gett, inalles endast 20st i hela landet.

Sociala konsekvenser
”...exvis bygdepengar”

Detta är småpotatis i sammanhanget som bara fungerar som mutor. Ett baggböleri som skapar osämja och klyftor bland de lokala invånarna. Intäkter från t ex turism och friluftsliv överstiger vida de begränsade medel som vindkraften ger lokalt, vilket bör belysas i planförslaget.

Uppföljning

I beslut skall ingå åtgärder för att återställa naturen då verk bara har en livslängd på 15 år. Naturen skall återställas helt, betongen skall bort, vägar och kabelgator skall bort och skogen skall åter planteras. Beräknad kostnad för 2 MW verk är 5 miljoner. Detta belopp skall fonderas av exploatören före utbyggnaden och det bör i planen förtydligas att markägare som arrenderar ut marken är solidariskt ansvarig med exploatören för återställandet.

Hållbarhetsanalysen skall kompletteras med en livscykelanalys före beslut.

Föreningen Finnskogsriket

Föreningen har sitt säte i Bollnäs och har för närvarande 230 medlemmar. Företag och enskilda personer. Föreningens syfte är att bidra till utvecklandet av småskalig besöksnäring samt att ta tillvara och att utveckla områdets kultur och värna dess natur och miljö. Föreningen arbetar för att området ska bidra till omkringliggande kommuners medborgares livskvalitet, miljö samt ekonomi och sociala liv genom skapande av arbetstillfällen i småskalighet.

Finnskogsrikets karta och hemsida

Hemsidan är skriven på fem språk och beskriver området samt de verksamheter som bedrivs i området.

Under rubriken:

- mat och logi beskrivs sju verksamheter
 - konferens och möten, fyra verksamheter
 - handel, fyra verksamheter
 - slöjd och hantverk, sex verksamheter
 - sevärdheter, nio verksamheter
 - konst och kultur, tio verksamheter
 - sport, fem verksamheter.
- Flera av verksamheterna finns under flera rubriker.

Förverkligas denna vindkraftplan överlever ett fåtal av dem.

<http://www.finnskogsriket.com>

Finnskogsrikets karta är sannolikt en av landets mest sålda topografiska kartor. Kartan har nytryckts två gånger och föreningen står nu inför ett omedelbart nytryck i format 1000 x 700 mm. Den har kartbild omfattande samtliga allmänna och enskilda vägar. Hela 140 mil vandringsleder och 95 mil skoterleder är utmärkta och används av besökande i området. På kartan är utmärkt alla sevärdheter och naturfenomen i olika former. Ettusenåttahundrasju (1807 stycken) områden med höga naturvärden är inringade till sin utbredning på kartan. Samtliga verksamheter är markerade på kartan.

Samtliga fiskevatten med inplanterad fisk finns angivna.
Alla kultur och stationära naturfenomen finns med i kartbilden.
Baksidan innehåller information om natur, kultur, fiske, skoterinfo och verksamheter till besökandes service förutom information om fiskekort etc..
Pressen skrev om kartan när den presenterades att man aldrig sett en bättre produkt till besökandes tjänst. Kartan kan beställas på info@finnskogsriket.com Kostar 90: + 10 porto eller köpas hos alla verksamheter i området.

Bollnäs som ovan.

Maths Östberg

Ordf. Föreningen Finnskogsriket

Kjell Söderlund

Styrelsemedlem Finnskogsriket

Curt Landin

Medlem Finnskogsriket

Bilagor

Turismstatistiken 2008

Friluftslivets värden 2008

Finnskogsrikets karta, dubbelsidig

Franska reseprogram